

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

EGY ÓRA . . . K 12 50
NEGYED ÉVRE K 37 50
FÉL ÉVRE . . . K 75.—
EGÉSZ ÉVRE . . . K 150.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

A személyi kérdések

Ha keressük az okát, miért nem sikerült hosszú hónapokon keresztül nyugvópontra juttatni a magyar belpolitikai válságot, miért kell az ötös tanács teljes hatalma megbízottjának heteken keresztül tárgyalnia, egy egész regimetre való politikai rommentő ötleteit végighallgatnia, ha keressük az okát, nagyon könnyen megtaláljuk abban az űs magyar betegségben, aminek a neve: személyi kérdések.

A személyi kérdések domináltak a magyar politikát, amióta csak állami életet él a magyarság és döntötték romlásba is, ha a nemzet szerencsétlenségére olyan időben éledtek ki, amikor országos érdek lett volna, hogy belső egyenlenség ne gyöngítse a nemzet összes erőinek szükséges egyesítését. A mohácsi csatamezőn elvérzett a magyarság virága, mert a személyi kérdések kiélézése Zfpolya Jánosból a dacos magyar konok-ságot változtatta ki és a vajda — elkésett seregével a csatából. Rákóczi udvarának személyes torzsalkodásai, a vezérek halálos gyűlölete egymás iránt nagymajtny nevét iktatta be fekete betűkkel a magyar történelembe, Kosuth és Görgey torzsalkodása, a 49 es országgyűlés személyi kérdések végtelen vitatásában ki-merülő fevékenysége olyan irányt szabott a magyar sorsnak, mely csak Világoshoz vezethetett.

Legújabb korunk története, nemzetünk életének közvetlenül a szemünk előtt lefolyt, velünk együtt átélt szakasza is szomorú bizonyosság arra, hogy a személyi kérdések előtérbeállítása milyen rettenetes nemzeti katasztrófákat eredményezhet. A világháború alatt nem lehetett koncentráció magyar kormányt alakítani, mert Tisza személye elháríthatatlan akadály volt, a nagy összeomlás előtti percben nem lehetett az átmenetet biztosítani tudó kormányt alakítani, mert nem volt olyan személy, akivel minden számbajöhető személy hajlandó lett volna együttműködni, a forradalmi kormány egész működését az állandó személyi torzsalkodások verték agyom, még a bolsevista tanácskormány kebelében is személyi ellentétek dultak s egy nappal a bolsevizmus összeomlása után nem a felszabadult hazafias, nemzeti érzés lobbant lángra, hanem a személyes kérdések szalmacsóvája.

— Ezt az égő szalmacsutakat azóta a modern politikai tudomány

minden elképzelhető praktikájával élesítik, féltő gonddal táplálják, nehogy kialudják, mert ha kialszik, kiderül a halálos igaz-

ság, hogy a személyi kérdések szalmalángja fényt nem ad, csak árnyékot vet, amelynek homályában elcsenevész az élet.

A kibontakozás személyi akadályai

Ujabb kombinációk Glesswein Sándorral és Zichy Jánossal

Budapest, nov. 4. Politikai körökben általános az a felfogás, hogy ezen a héten megőrtenik a döntés a kibontakozásra nézve. A megoldást természetesen nagyban késlelteti az a körülmény, hogy újra előtérbe tolnak a személyi kérdések és több helyen hangoztatják, hogy amennyiben nem sikerülne a személyi kérdéseket közmegegyezésre megoldani, úgy a koncentráció csak névleg volna meg a kormány megalakításában, tényleg azonban nem hozná magával az általános megnyugvást.

A miniszterelnöki kombinációk sorában legújabb az, hogy Glesswein Sándort, a keresztény-szociális gazdasági párt vezérét emlegetik, mint poszszibilis kormányelnököt. — Glesswein személye mindenestre sok előnyös politikai tulajdonságot egyesít magában. A keresztény irányzatot hivatott képviselni egész múltjánál fogva, modern demokratikus és szociális elvei miatt szimpátikus a liberális és szociáldemokrata táborban is, — de nagy erkölcsi súlyt ad neki az, hogy a magyarországi békeakciónak világszerte ismert vezére, akinek magatartása a törvényhozásban és azon kívül általánosan ismert.

A hétfői audienolák

Budapest, nov. 4. Hétfőn három rendkívül fontos audienola volt az entente főmegbízottjánál: Glesswein Sándort, Bethlen István grófot és Zichy János grófot fogadta. Glesswein hétfői audienolája előtt több pártvezérrel tanácskozott és arra vállalkozott, hogy hidat vert a kormánypárt és a vele szemben álló pártok álláspontjai között. Ezekről a tárgyalásokról és a kibontakozás módjáról referált Glesswein Sir George Clerknek.

Bethlen István egyike volt azoknak, akiket miniszterelnöknek ajánlottak az entente főmegbízottjánál megjelentek. Különösen Andrassyról mondják, hogy Bethlenért exponálta magát. Ez a kombináció azonban — hírszerint — megilusult, de Beth-

lennek félterelő szerepe lesz a kibontakozás körül.

Politikai körökben meglehetősen határozottsággal terjesztik a hírt, hogy a miniszterelnök személyének kiválasztása megtörtént. Eszerint Zichy János gróf lesz a koncentrációs kabinet elnöke. Zichy tagja a kormánypártnak, az ő első helyre befutása tehát annyit jelentene, hogy a kurzus névleg nem változik, lényegileg azonban jelentékenyen befolyásolná a kurzust a liberális és félig-meddig liberális pártok képviselőinek a kormányzatban való aktív részvétele.

Pártközi konferencia előtt

Hétfőre várták a fővárosba Apponyi Albert grófot azonban nem jött meg és talán holnap érkezik. Apponyi meghallgatására azért is szükség van, mert ő a magyar békeelőgáló kizsemelt vezetője és kiváló egvéniségénél fogva véleménye döntő lehet a belpolitikai kibontakozásnál is. Keddre többek között nagyatádi Szabó István kapott újabb meghívást, azonkívül még néhány politikus és ha Apponyi megjön, akkor talán már csütörtökön megtartják a pártvezérek konferenciáját, amely remélhetőleg megvalósítja a koncentrációs kormányt.

Friedrich föltreáll.

Budapest, nov. 4. Egy nagynevű államférfiu, aki az utóbbi napokban kiballgatáson volt Clarknél, a következőképp nyilatkozott a helyzetről egy hírlapíró előtt:

— Sir George Clark tulajdonképpen már be is fejezte kiballgatásait. Holnap és holnapután csak olyan urakat fogad, akik részben maguk kérték meghallgatásukat, részben személyesen résztvesznek a válság megoldásában.

— A politikai válság a hét végére megszűnik, Friedrich István miniszterelnök nem kíván utjába állni a kibontakozásnak és félre fog állni,

A román hadseregparancsnokai rendelet:

Kivonat
a 21 és 25 számú rendeletből (helyesbítve).

1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egyének, akik bár nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármilyen módon közölni, híresztelni, megbeszélni fogják az akár igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetet és a csoportok áthelyezését, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármilyen, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a katonai bírák által első és utolsó fokban fogva tárgyalatni és egy évig terjedő beárásra és 2000 lei pénzbüntetésre elítéltetni, amikor a fenti vétkek kémkedési és árulás-szándékkal történnék a háború esztén érvényes büntetéseknél fogva négyhatalmi.

Comandamentul Zonei de ocupatie militara

Cu referire la ordonanta Nr. 7. aducam la cunostinta, ca vazand publicatiunea Bancei Austro Ungare din Vienna prin care deja dela 30. April 1919 nu se mai primesc in circulatie coroanele in bilete jumatate albe, si dela cea data sa primesc numai pentru preschimbare, la oficial Bancei Austro-Ungare.

Esplicam ca acestea bilete jumatate albe urmeaza sa se puna in conditiunile sus citatei o donante si aci in teritoriul acestei Zone cat mai neintarziat la bancile autorizate prin ordonanta 7 pentru a se trimite la Banca Austro-Ungare in Vienna pentru preschimbare.

Debretiu la 3 Noemvre 1919.
Comandamentul Zonei de ocupatie militara Generale guvernator:

Michaescu.

Delegatul Ministerului de Finanta:

N. Barbuceanu.

A megszállt területek katonai parancsnoksága

Vonatkozással a 7. számú rendeletre közhírré tesszük, hogy az Osztrák-Magyar Bank, Wien, egyik hírdetményével a fehérhátú bankjegyeket már t. évi április 30-val kirekesztette a forgalomból és ezen időtől kezdve ezek az Osztrák-Magyar Banknál csak beváltás végett fogadtatnak el.

Hogy a fehérhátú bankjegyek a Zóna területén is becserelessenek, azok a legrovidebb idő alatt a 7 ik számú rende-

letten megállapított pénzügyi-zeleknél és az ott felsorolt feladatok mellett letéteményezendők, hogy annak idején az Osztrák Magyar Banknál beválthatók legyenek.

Debrecen, 1919 november 3.
A megszállott terület katonai parancsnoka:

Michaescu s. k.
kormányzó tábornok.

A pénzügyminiszter kiküldöttje:

N. Barbuceanu.

Figyelmeztetés.

Azok az egyének, akik a Tiszántúlról Debrecenbe jönnek vagy útutazóban vannak és 24 óránál tovább maradnak itt, kötelesek azonnal jelentkezni a katonai rendőrségen bejelentvén megérkezésüket. Mindazok, akik ezen rendelet ellen vétnek az utazási rendelet értelmében meg lesznek büntetve.

A katonai zóna-főparancsnokság.

Figyelmeztetés.

Tudomására hozatik az utazó személyeknek, akik akár a Tiszától nyugatra, akár a demarkációsális vonaltól keletre akarnak utazni, hogy ezen figyelmeztetés megjelenésétől kezdve kérvényben csatolni kell egy nyilatkozatot, amelyben fel legyen tüntetve az illető katonai állapota, hogy aktív vagy tartalékos tiszt volt-e vagy egyáltalában nem tartozott rangsorba. Mindazok a kérvények, amelyekből ez a nyilatkozat hiányzik, figyelembe nem vétetnek és megsemmisítetnek. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy azok, akik hamis adatokat adnak be, a törvények szerint büntetendők.

A megszállott területek főparancsnoksága.

Ertesítés

A katonailag megszállott területek parancsnoksága elrendeli:

a) Azon kérvények, amelyek 100 kg.-nál kisebb mennyiségű gabona, illetve zöldség szállításra vonatkoznak, azon katonai főispáni hivatalhoz terjesztendők elő helybenhagyás végett, amely alatt tartoznak.

b) Azon kérvények, amelyek 100 kg.-nál nagyobb mennyiségű gabona, zöldség vagy más élelmi szállításra vonatkoznak, a katonailag megszállott területek parancsnokságánál levő „Elmélezési hivatal”-hoz kell előterjeszteni helybenhagyás végett.

A katonailag megszállott területek parancsnoka:

Michaescu, tábornok.

Elmélezési hivatal főnöke:
Georgescu P. Ioan, őrnagy

Ugyeletes gyógyszerészek:

Szerda: Nap — Ferencz József-u. 3., Arany Egyszaru — Kossuth-u. 8., Isteni Gondviselés — Homokkert-u. 109., Bocskay — Cserléd-u. 22., Arany Sas — Hatvan-u. 60.

Az új koncentrációs kabinetben egy tárca az ő kezében marad, a többi miniszteri állásokat a számot tevő pártok között elosztják. Biztosítva lesz a keresztény blokk nagy szerepe és erejét megillető súlya, de részt vesz az új kormányban a demokráta és a szociáldemokrata párt is. Ez azt jelenti, hogy a koncentrációs kabinet szintén demokratikus politikát fog folytatni.

Ez a megoldás az entente teljes fölhatalmazással kiküldött megbízottjának határozott kívánságára történik, annak az ismertetésnek a következményeként, hogy a magyar politikában a nyugateurópai uralkodó áramlatoknak teljes mértékben kell érvényesülniük, hogy a szerencsétlen ország politikai elszigeteltsége végre megszűnjön.

Budapest lakosain 430 millió korona állami adót hajtanak be

Budapest, nov. 4. Az állam teherviselő képessége elérte azt a határt, amelyen túl a csőd következik. Az államkassza üres és a lejelentékelenebb kiadásokat sem tudják fedezni. Az adó csak gyéren folyik be. Fel esztendő óta sem Budapesten, sem az országban nem jizettek adót. A pénzügyminiszter néhány héttel ezelőtt elrendelte, hogy az állami egyenes adókat Budapesten a legkíméletlenebbül hajtsák be. Budapest egyenes állami adója a mostani megállapítás szerint négyszázhárom millió korona. Az adóhivatalok néhány hét alatt oly kíméletlenül dolgoztak, hogy kétszáznegyven millió koronát be is hajtottak. A hátralevő szányo'cvanyszáz millió koronát sziatén beakarják hajtani.

Lezárják a határt a fényüzési cikkek elől

Budapestről jelentik: A külföldi árubehozatal tárgyában rendelet készül, melynek megjelenése rövid időn belül várható. A rendelet tervezete szerint az árukat három csoportba osztják:

1. Teljesen szabadon, behozatali engedély és szállítási igazolvány nélkül lehet behozni a közszükségleti cikkeket és pedig élelmiszereket, nélkülözhetetlen ruházati cikkeket és bizonyos mezőgazdasági nyersanyagokat.

2. Teljesen lezárják a határt a fényüzési cikkek elől, ezeket csak különleges kormány engedéllyel lehet majd minimális mennyiségben, szigorú valutasfeltételek mellett behozni.

3. Hatósági engedélytől függő lesz a behozatal egyéb szükségleti cikkekben.

Az egyes csoportokba tartozó árukat a rendelet részletesen fel fogja sorolni. Mindhárom csoportba tartozó áruk behozatala azonban vámköteles lesz.

Posztóüzletemben

elsőrendű női és férfi szövetek a legszelebb árban beszerezhetők

RÓTH ADOLF,
Piac-utca 77. szám.

Numerus clausus az orvosi egyetemen?

A portásnál akarják elintézni a felekezeti kérdést. — Mi az igazi numerus clausus?

Az orvostanhallgatóknak az a példátlanul nagy száma, mely a budapesti egyetem kényszerűsége miatt Debrecenbe özönlött, nagyrészen érthető megdöbbenéssel, de megmaradó részében is legalább is vegyes érzelmekkel fogadta azt a hirdásunkat, amely szerint az egyetemi tanács állítólag olyan irányu határozatot hozott volna, hogy a debreceni tudományegyetem orvosi fakultására csak az összes hallgatók tíz százalékának megfelelő zsidó hallgató iratkozhatik be.

Ugyanabból a tudósításunkból megállapítható volt, hogy a nyilatkozásra illetékes körök törvényes alapon bár, de a mai viszonyok között mégis érthetelen és a tárgyiagos közvélemény által joggal nehezményezhető módon megtagadtak minden olyanirányu felvilágosítást, amely hirdásunkat, megnyugtatóbb formában tárhatta volna a nyilvánosság elé.

Azóta a hivatalos körök merrev elzöközötttsága és főleg Kenézy Gyula dr. egyetemi rektor betegsége miatt — most is csak magánértesülés alapján arról szereztünk tudomást, hogy a debreceni tudományegyetem orvosi fakultásán behozzák a numerus clausus-t olyképen, hogy az orvosi egyetem első felévére csak ötszáz hallgató iratkozhatik be.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a tudományos pályákon a numerus clausus behozatala a jövő Magyarország érdekében feltétlenül szükséges intézkedés, egyrészt mert az intellektuális pályákon mutatkozó tulprodukciónak csakis így lehet gátat vetni, másrészt azért is, mert ilyenképen lehet szükség esetén kényszeríteni az ifjúságot arra, hogy gyakorlati életpályát válasszon magának.

Epen az orvosi pályán nem sok értelme van a numerus claususnak, hiszen az orvosi diplomája egyáltalában nem köti országhoz, tudása módot ad az orvosnak arra, hogy a világ bármely sarkában biztos existenciát teremtsen magának és ezzel egyidejűleg a magyar tudományosság értékét is elismertesse és növelje a külföldön.

Alapjában véve azonban nem lenne baj a numerus clausus, ha az egyetemen nem működne egy, a nyugodt oktatást gyerekes eszközökkel akadályozó társaság, melynek ősjogászok a vezetői, akik az egyetemen töltött évtizedek alatt szerencsésen elszoktak a tanulástól és nem tudják megérteni, hogy olyan ostoba fiatal emberek is élhetnek, akik mindenáron tanulni akarnak, holott ehelyett a gyümölcsözetlen foglalkozás helyett egyszerű heccet rendezhetnének.

Ez a társaság ugyancsak megnesztele a numerus clausus behozatalának tervét és nyomban kisütötte, hogyan használhatná föl ezt a tervet is sötét céljainak megvalósításához. Tervük valóságos Kolombusz tojása. A beiratkozó hallgatóknak szá-

mazási ivet kell kitölteniök, mely a portásnál kapható. Ha numerus clausus lesz, akkor orvostanhallgatók számára csak ötszáz darab származási ivet adnak ki a portáshoz. Ezt az ötszáz darab származási ivet lefoglalják a portásnál, elvesznek belőle a maguk számára négyszázötven darabot és csak ötven darabot hagynak meg azoknak a zsidó vallású hallgatóknak, akiknek a beiratkozását a legjobb rosszakaratl sem tudják megakadályozni.

A terv kétségtelenül szeniális a maga sötétségében. Nem hiszszük, hogy a terv koholójának módjában lenne az ötlet megvalósítására is. Kizárja ezt az orvosi tanulmányokkal velejárol liberális szellem, tisztult felfogás, az orvosi kar tanárainak fölényes intelligenciája.

De ha már lesz numerus clausus, akkor nagyon egyszerű, még a portás felhasználását is fölöslegessé tevő módszert ajánlhatunk az illetékesek figyelmébe. Tessék kimondani, hogy nem tudom, csak ötszáz orvostanhallgatót vesz föl az egyetem és pedig olyképen, hogy az eddigi tanulmányi előmenetelt szerint minősíti a hallgatókat és elsősorban azokat veszi fel, akiknek eddigi eredményei is azt bizonyítják, hogy tanulmányaikat nem hiába fogják végezni. Elsősorban veendőek fel azok, akik kitűnő eredményeket mutatnak fel és csak utánuk a kevésbé jók, a gyenge tanulók elől pedig, ha csak különleges szorgalmat nem tanusítottak, zárják el az egyetemet.

Ez az igazi értelmezése a numerus claususnak és ha így csinálják meg, használnak a köznek, de használnak a hallgatóknak is, nemcsak azoknak, akiket elvesznek, hanem azoknak is, akiket nem vesznek fel.

Javul a korona

Zürichben már 7-8 centimera őrtekelik.

A bécsi Korrespondenz Herzig közli, hogy Ailizé francia követ, aki a legközelebbi napokban Bécsbe érkezik, előterjesztést fog tenni az osztrák kormányának francia részről Ausztria számára nyújtandó élelmiszertiteltől. Entente körökben Ausztria pénzügyi helyzetét a legutóbbi két nap óta sokkal kedvezőbben itelik meg. Az entente jelenleg élénk tevékenységet fejt ki abban az irányban, hogy a korona további elértéktelenedésének gátat vessen és e végből az entente vezető pénzügyi szakférfiai behatón tárgyalnak, aminek a legközelebbi időben gyakorlati hatása is fog mutatkozni.

Bécsből táviratozzák: A Neues Wiener Tagblatt közlése szerint Zürichben a korona bankjegyek tulajdonosai hirtelen messzemelő tartózkodást tanusítanak, eladásokat nem eszközölnek és árkövetelésükben tul lépik a hivatalos jegyzést. A koronát már 7-8 centime-mal értékelik.

A balisp irja, forgalommalasztott Bank lik

Egy k... kimutatás... amerikai... egyes... árfolyam... ódát... van tud... aranykés... dollárnak

Elhalasztották Erdélyben a korona bevonását

A balzsalfalvi »Unirec« című lap írja, hogy a koronának a forgalomból való kivonását elhalasztották az Osztrák Magyar Bank likvidálásaig.

A világ legjobb pénze: a japán jen

Egy külföldi szaklap érdekes kimutatást közöl arról, hogy az amerikai dollárral szemben az egyes államok valutái a békeárfolyamhoz képest milyen eltérést tüntetnek fel. Amerikának van tudvalevően a legnagyobb aranykészlete és ez indokolja a dollárnak az európai valutákkal

szemben való fölényét. A táblázat szerint az egyes valutáknak, Spanyolországot és Japánt kivéve, a dollárhoz képest disz-ázsója van. Ez az árfolyamcsökkenés a márkánál 74% ot, az olasz líránál 39% ot, a francia franknál 30% ot, az angol fontnál 13% ot, a svájci franknál 7 1/2% ot, a hollandi forintnál 6% ot, a dán koronánál 17% ot, a norvég koronánál 11% ot, a svéd koronánál 7.6% ot tesz ki. A spanyol pezeta a dollárral szemben al pari, azaz megtartotta a béke kurzusát, a japán jen mai árfolyama pedig a dollárhoz képest 2%-kal magasabb, mint a békeben. Ez a kimutatás egyébként szeptember hónapban készült.

A román hadsereg főparancsnoksága

34. sz. Rendelet

A román hadsereg-főparancsnokság, hogy a magyar lakosság segítségére lehessen a Duna és Tisza közötti részen, hogy könnyebben élemezhesse magát, elhatározta az utazás megkönnyítését, és pedig:

1. Valamennyi személy mozgása a Duna és Tisza közötti részen teljesen szabad; minden utazónak csak egy azonososági igazolványt kell bírnia, amely érvényes a Duna és Tisza közötti részen való utazásra, semmiféle katonai láttamozás nélkül.

Épügy van megengedve az élelmiszer szállítása és bármilyen anyagok a Duna és Tisza közötti részen semmiféle katonai láttamozás nélkül.

2. A Duna és Tiszán túli területekre való utazásra, mint a szerb, francia, jugoszláv és cseh-szlovák megszállt területekre csak a hadsereg- és a csoportparancsnokságok és hadosztályok engedélye szükségesek, az utazónak egy magyar hatóságoktól, vagy a különböző hatalmak által kiállított, és a fent megnevezett román parancsnokságoktól láttamoztatott utlevélnek (passaport) a birtokában legyen. Akik a meg nem szállt magyar területre utaznak, csak a magyar hatóságoktól kiállított utazási igazolvánnyal kell hogy bírjanak.

A főváros lakossága részére ezen utleveleket és utazási igazolványokat az I-ső vadász-hadosztály Hírszerző irodája láttamoztatja (Dorottya utca 3. sz.).

3. A Tiszán túli utazás Erdély felé senkinek sincs megengedve, csak az erdélyi hadsereg főparancsnoksága engedélyével (Gellért-szálloda).

Azon budapesti illetőségű személyek, akik a Tiszántúra akar- nak utazni, egy kérvényt fognak benyújtani az erdélyi hadsereg főparancsnokságnak, a többi megszállt területeiről pedig a hadosztályok útján fogják kérvényezni az erdélyi hadsereg főparancsnokságától az utazást.

A kérvényhez csatolandó valamelyik rendőri hatóságtól kiállított utlevél, felüntetve az utazás célját és tartá-

mát, figyelmeztetve a közönséget, hogy ezen utazások csakis nagyon komoly és jól megindokolt esetekben lesznek megengedve.

4. A visszatérési és végleges letelepedéseket csakis az erdélyi hadsereg főparancsnoksága engedélyezheti.

Az erdélyi románok kérésüket a Váci-utca 64/64. sz. alá terjesztik, ahol kérvényük átvizsgálása után névjegyzékben a hadsereghez terjesztik jóváhagyás céljából.

Más nemzetiségbeli személyek és erdélyi illetőségűek a hazatérési kérvényüket ellátva mindennemű bizonyító iratokkal, hogy erdélyi illetőségűek és ott ingatlanuk van, az erdélyi hadsereg főparancsnokság Hírszerző csoportjához (Bíróul de Informatii) nyújtsák be. Akik nem tudnak ilyen bizonyító iratokat felmutatni, nem kaphatnak visszatérési engedélyt.

5. Azon személyek, akik a meg nem szállt területekről jönnek, épügy mint az Ausztriából jövők, át lesznek engedve a demarkációs vonalon csak úgy, ha utazási engedélyük rendben van, vagy engedélyük van a meg nem szállt magyar hatóságoktól. Ezen iratok visszatérésre való láttamoztatására jogosultak a hadsereg főparancsnokság Hírszerző osztálya (Bíróul de Informatii), a csoportparancsnokság és hadosztályok Hírszerző irodái.

Budapesten a demarkációs vonalon az átjőtteknek a visszatérési láttamoztatást az I-ső vadász-hadosztály Hírszerző hivatala végzi (Bíróul de Informatii), Dorottya utca 3.

6. A Tisza keleti oldaláról a nyugati oldalára való átutazást a főhadiszállás intézkedései értelmében a hadsereg főparancsnokság, hadtestparancsnokságok, a 10. és 8. hadosztályok, Popovici és Lupescu tábornokok csoportparancsnokságai, a megfigyelő zóna parancsnoksága, katonai zónák parancsnokságai, a bánáti csoportparancsnokság és valamennyi parancsnokság és hadosztály a besza-

rálai, bukovinai és erdélyi hadseregekről engedélyezhetik.

Ezen engedélyeket, miután oda és vissza is szólnak, nem kell újból láttamoztatni a visszatérésnél.

Épügy lephetik át a Tiszát olyan személyek, akik a főhadiszállás, a hadsereg főparancsnokság, a 8. hadosztály és a megfigyelő zónától láttamoztatott utazási igazolványok birtokában vannak.

7. Az országba való belépés le nem bélyegzett koronákkal véglegesen meg van tiltva. A megszegők meg lesznek büntetve, mint alább felsoroljuk.

Szabad a határátlépés azoknak, akiknek leiben, frankokban vagy aranyban van meg a pénzértékük, felmutatván azonban a vámhivataloknál.

8. Azok, akik kölcsönöznek, közbenjárnak vagy átalakítanak azonososági vagy utazási igazolványokat, épügy akik olyan igazolványokat használnak, a bíróságnak lesznek átadva és meg lesznek büntetve három hónaptól két évig terjedhető fegyházzal és 1000-tól 2000 leig pénzbírsággal.

A megszegők a hadbírák által lesznek megbüntetve.

9. Azon személyek, akik semmiféle azonososági igazolvánnyal utaznak, meg lesznek büntetve 30 napig terjedhető elzárással és 500 leig terjedhető pénzbüntetéssel.

Ezen személyek elitélése a kompetens hadbírák kötelekébe tartozik.

10. Azon személyek, akik igazolvány nélkül fognak találni a fentebb megjelölt területeken, 1 hónaptól 1 évig terjedhető elzárással és 500-tól 2000 leig terjedhető pénzbírsággal lesznek megbüntetve; ezen személyek megbüntetése az illető katonai kerületek hadbíráinak hatáskörébe tartozik.

11. Minden fentebb megnevezett ítélet jogerős és végleges.

12. A 7. pont ellen vétők, akikről bebizonyosodik, hogy titokban utaztak, azaz átlépték a határt vagy megkísérelték, le nem bélyegzett koronákat csempészni az országba, egy hónaptól két évig terjedhető elzárással és 500-tól 2000 leig

terjedhető pénzbírsággal lesznek büntetve. Ezen pont kihágásait az illetékes katonai hadbíró ítéli el.

13. Azon esetben, hogy ha bebizonyosodik, hogy a 12. pontban fölemeltettek ellen vétettek, hogy átlépték a határt a le nem bélyegzett koronákkal, azzal lesznek gyanúsítva, hogy propaganda-célokra csempészték ezen koronákat vagy bármilyen más tárgyakkal, amelyek az állam közbiztonsága ellen irányulnak. Ezen esetek a hadbírósnak lesznek felterjesztve.

Ugy a 12., valamint a 13. pontban fölemeltettek ellen vétőknek a náluk talált összegek azonnal el lesznek kobozva.

14. Ezen rendelet tejhatalmu érvénnyel a kihirdetésétől számított három nap múlva lép érvénybe.

Kiadott a mi parancsnokságunk székhelyén 1919 október 28-án.

Az erdélyi csapatok főparancsnoksága:

Mardarescu s. k., tábornok.

Vezérkari főnök:

Ponaltescu s. k., tábornok.

Ausztriában elkobozták a Habsburgok vagyonát

Bécs, nov. 4. A kormány a nemzetgyűlés tegnapi ülésén javaslatot terjesztett le a Habsburg Lotharingiai ház tagjainak az országból való kiutasításáról és a kiutasítottak vagyonának állami tulajdonba vételéről.

Renner dr. államkancellár tegnap egy bécsi gyűlésen Ausztria pénzügyéről beszélt. Renner beszéde folyamán többek között a következőket mondotta:

— Rejtett szerencsétlenségünkért a dinasztia és a tábornokok rejtősekségek politikájuk és szocializmusuk miatt. Vannak emberek, akik a nép tudatlanságára építve ismét reménykednek és a Habsburgok visszatérését letelepedésnek tartják. Azt hiszem azonban, hogy népünk politikai nevelése e tekintetben annyira előrehaladt, hogy minden ha onló kísérlet a nép acélos tiltakozásába fog ütközni.

A katonailag megszállt területen a fehérhátú bankjegyek becserélésére alakult bizottság Debreczenben.

Figyelmeztetés.

A kiadott rendeletekre való hivatkozással ezúton is felhívjuk a közönség figyelmét azon körülményre, hogy a kicserélés végett a gyűjtőtelepeknek átadott fehérhátú pénzek Debreczenből folyó hó 10-én lesznek Wienbe — a megfelelő fedezettel — kémpénzre történő kicserélés céljából elszállítva. Kérjük tehát becserélendő készleteiket legkésőbb 8-ig benyújtani.

Debreczen, 1919 nov. 2-án.

A becserélést intéző bizottság.

GRÜNWALD cipőüzeme

Sas-utca 4. szám.
Kölesön takarékpénztár épületben.)

Legfinomabb izlésnek megfelelő csak jóminőségű cipők állandóan készen nagyban és kicsinyben kaphatók. Ugyiszintén méretutáni rendelés pontosan eszközöltetik, sürgős esetben 36 óra alatt elkészül

Tankokkal támadják a bolsevisták Judenicset

A harcok Pétervár körül

Kapenhága, nov. 4. Pétervár körül nagyon véres harcok folytak. A bolsevisták tankokkal támadtak, miután nagyon nagyszámu sereget összpontosítottak. Judenicsa vesztésekkel Krasnoje Selotól délre húzódtott vissza.

London, nov. 4. A szövetségesek legfőbb katonai tanácsa megvizsgálta az oroszországi katonai helyzetet és elhatározta, hogy azonnal segítséget küld Judenicnek, különösen repülőgépeket és bombavetőket, mivel ezekben Judenics hadserege nagy hiányt szenved.

London, nov. 4. Mangini tábornok Rigába érkezett és azonnal felkereste Withson angol admirális. Rigában önkéntes csapat alakult, amely a napokban Judenics frontjára megy.

Orosz trónkövetelők

Berlin, nov. 4. Svájcban az a hír járja, hogy jelenleg az orosz cári trónra a következő trónkövetelők jelentkeztek: Nikolaj Nikolajevics, aki most Kiewben él. A második Mihály Alexandrovics nagyherceg, a cár öccse, aki most Kolcevg csapatában szolgál. A két nagyherceg között feszült a viszony, de nem trónféltékenységből, hanem azért, mivel Mihály nagyherceg morganatikus házasságot kötött és emiatt annak dején távoznia is kellett Oroszországból. Ez okozza azt is, hogy Nikolaj Nikolajevics megszakította vele az összeköttetést és haragban vannak. Mindenekelőtt az a kérdés azonban hogy vajon a kettő közül melyik Glémenceaunak a kegyeltje, kérdező módon a Humanitét? Különböző Oroszországban nincs már semmi baj — trónjelöltek is vannak.

Eltűnt egy vagon perzsa-szőnyeg.

Huszmillió per Károlyi Mihály ellen.

Kolozsvárról jelentik: G. Ferre, egy párisi nagyruház tulajdonosa, a múlt év októberében kétszázötven darab szőnyegot vásárolt Szmirnában, melyeket Breslauba akart szállítani. A szőnyegek Szmirnából két hét alatt meg is érkeztek Braila kikötőbe, ahol az értékes szállítmányt vonatra rakták. Ferre egy darabig kísérte a vonatot, de azután megunt a dolgot és előre utazott Németországba.

Mire a vonat átért a román határon, kiállt a forradalom. Elalatt a francia kereskedő Breslauban egyre várta, hogy mikor érkezik meg a szőnyegszállítmány. Egyik hét a másik után telt el, azonban hiába, a szőnyegek nem érkeztek meg. A kereskedő erre kétségbeesetten visszautazott Erdélybe, hogy a drága portékával rakott vagonot felkeresse. Végigjárt minden vonalat, minden állomásnál érdeklődött, nagy jutalmakat tűzött ki, minden hiába,

még csak az üres vaggont sem lehetett megtalálni, nehogy a szőnyegek megkerültek volna.

Hónapokig tartott a hajszja, amely végül is a rendőrségen ért véget. A párisi nagykereskedő a kolozsvári rendőrségen feljelentést tett az ismeretlen tettesek ellen. Természetesen a rendőrség sem tudja megállapítani, hogy mi történt a szőnyegekkel. Ferre a magyar

államvasutakat teszi felelőssé a kétféle frankot (husz millió korona) érő szőnyegért. Budapestre utazott tehát, hogy jogait érvényesítse. A mindenre elszánt kereskedő kijelentette, hogy ha békés uton nem tudja a dolgot elintézni, akkor egyenesen Károlyi Mihály grófit perli be, mert ő felelős a forradalomért és a forradalom által okozott károkért.

November 26-ig megkötik Magyarországgal a békét

A legfőbb tanács ezután feloszlik

Páris, november 4. A Matin jelenti: **A legfelsőbb tanács a bolgár békeszerződés aláírása után azonnal feloszlik. Ez legkésőbb november 26-ig megtörténik, amikor már Magyarországgal is megkötik a békét. Törökország ügyét csak a jövő évben, valószínűleg az orosz békével egyidejűleg fogják tárgyalni.** (Dacia.)

Az amerikai szenátus kikötései a népligáról

Washington, nov. 4. A szenátus külügyi bizottsága tegnap ülésén tíz fentartási klauzult, valamint a bevezetéshez fűződő azt a határozatot fogadta el, amely szerint a népek szövetsége csak akkor emelkedik jogerőre, ha a tíz feltételt a négy nagyhatalom közül legalább is három elfogadja. A feltételek a következő pontokra vonatkoznak:

1. Egy tag kilépése.
2. A tízedik szakaszra, amely a Népszövetség tagjainak területi érintetlenségét és politikai függetlenségét mondja ki.
3. Mandátum a gyenge nemzetek felett.
4. A Monroe-eiv.
5. A belföldi kérdések: a vámtarifák és a bevándorítás.
6. Az a fenntartás, amely az Egyesült Államoknak teljes cselekvési szabadságot biztosít abban a tekintetben, hajlandó-e gazdasági jogokat biztosítani Japán részére a Szing-tung-félszigeten, megtagadva az esetleges békeszerződésben lefektetett engedményeket.
7. A jövőtételi bizottság csak az esetben avatkozhatik be az Egyesült Államok és Németország között, tenforgó kereskedelmi kérdésekbe, ha az Unió kongresszusa ezt megengedi.
8. A kongresszus fog dönteni arról, vajon az Egyesült Államok hozzá fognak-e járulni a népek szövetségének letesítésével járó bizottságok és titkárságok fenntartási összegéhez, hogy a kongresszusnak továbbra is rendelkezési joga legyen abban a tekintetben, milyen mértékben vesz részt Amerika a népek szövetségében.
9. A fegyverkezések korlátozására vonatkozó klauzula ellenére a kongresszus megtartja azt a jogát, hogy az Egyesült Államokban a fegyverkezést fokozhassa az esetben, ha az országot ellenséges támadás fenyegeti, avagy heboruba bonyolódott.
10. Az ugynevezett gazdasági bojkottra vonatkozóan a békeszerződés 16. cikkelyében lefektetett rendelkezés ellenére az Egyesült Államokat megilleti az a jog, hogy a népek szövetségére vonatkozó szerződést megszegő állam polgárainak, akik Amerikában laknak, továbbra is

megengedje a személyes, kereskedelmi és pénzügyi összeköttetést a hazájában lakó honfitársakkal.

Poincaré Londonban

London, nov. 4. Londonban nagy ünnepélyeket rendeznek Poincaré elnök fogadására. Az ünnepélyeken részvesz Albert belga király is, aki akkorra visszatér amerikai utjáról.

London, nov. 4. A Times jelenti: A londoni összejövetel új keleti politikát fog inaugurrálni. Ez alkalommal véglegesen megoldják a perzsa kérdést oly módon, hogy Anglia ne szenvedjen kárt. Bizonyos, hogy Oroszországnak a jövőben semmi keresnivalója nem lesz Perzsiában. (Dacia.)

Clemenceau visszavonul

Bukarest, nov. 4. A »Vitorul« írja Lyonból: Az alsórajnai radikális part Strassburgban tartott konferenciája egyhangúlag felajánlotta Clemenceuak a képviselő-jelöltséget Strassburg képviselője 1871-ben Gambetta volt az akkori ellenállás vezere. Clemenceu miniszterelnök az ajánlatot elhárította magától azáltal a kijelentéssel, hogy a választások után visszavonul a politikai életből. Clemenceu november elején, a fegyverszünet évfordulója alkalmából nagy beszédet mond Strassburgban. Az egész Elzász népének képviselői jelen lesznek a francia miniszterelnök ünneplésénél.

Kemény kritika a német kormány balti politikájáról

Berlin, nov. 4. Kohan képviselő a nemzetgyűlésen tartott beszéde során kijelentette, hogy Németország mostani nyomorának két oka van. Először: a békeszerződés pontjának be nem tartása, másodsor: a kormány homályos belpolitikája.

A balti tartományok ügyében a szövetségesek a legkisebb ürügyet is felhasználják Németország bojkotálására. Ha a kormány azonnal gondoskodott volna a békefeltételek keresz-

tülviteléről, úgy nemcsak az összes kapuk feltáruáltak volna a német kereskedelem és ipar elől, hanem biztos vagyok benne — ugymond — hogy segélyben is részesültünk volna. A mai nyomor és belső nyugtalanság mellett rosszabbul vagyunk, mint az egész háború alatt. A külügyminiszter balti politikája és folytonos kétszínű játéka több rosszat hozott reánk, mint az egész háború. Ezzel a politikával től kell hagynunk. Ismerjük be őszintén, hogy tévedtünk, térjünk vissza az igazsághoz és forduljunk igazsággal a szövetségesek felé, ha nem akarjuk számunkra Magyarországot vagy az oroszok mai sorsát. (Dacia.)

Vilmos oszász kiadatása

Berlin, nov. 4. A »B.Z.« amittag jelenti Hágából: A minisztertanács megvizsgálta a szövetségesek jegyzékét, amely Vilmos exczásár kiadását kéri. Azt hiszik, hogy a kormány a nemzetgyűlés elé terjeszti a jegyzéket határozathozatal végett. A nemzetgyűlés november 6-án ül össze Hágában.

A szerelmes tolvaj

Három havi fogház három lopásért

Kordis Imre péksegéd ma délelőtt háromrendbeli lopással vádolva állott a törvényszék előtt. A megtévedt fiatal ember először a házasszonyát, majd legkedvesebb barátját és végül szerelmessének édesanyját lopja meg. A bűny részletei arra engednek következtetni, hogy Kordis patológikus jelenség.

Kordis Imre özvegy Balogh Mihálné pékmesternél volt alkalmazásban. Szorgalmasan dolgozott, hogy megkedveltesse magát az özvegy asszonnyal, mert ennek fiatal leányába halálosan szerelmes volt. A leány vonzódott is hozzá, azonban az anyai haláli szem akart a házasságról, mert csak módos embernek szánta leányát.

Kordis mindenáron meg akarta törni az özvegy asszony ellenállását és különös módon akart a vagyonos osztályba jutni. Lakásadónőjétől Friedlander Józsefnél ruháinak kincseit lopott el és a ruhákat szerelmessének vitte ajándékba, a leány azonban anyja parancsára nem fogadta el az ajándékokat. A ruhák helyett Kordis ékszert akart venni.

Ez így szerzett pénz azonban kevés volt; Kordis tehát legkedvesebb barátjától, Hausel Istvántól ellopta a ruháit, azokat szintén eladta és megvette az ékszereket. Ekkor azonban már késő volt: a leánynak már ki volt tűzve az eljegyzése egy másik fiatalemberrel. Kordis nem adta fel a küzdelmet; hogy az eljegyzést mindenáron megakadályozza, az eljegyzés előtti este a kamrából ellopta a lakomára előkészített ételleket. A lopások kiderültek és Kordist letartóztatták.

Kordis a mai főtárgyaláson mindhárom lopást beismerte. A tanuként kihallgatott károsultak vallomásukban védelmükbe vették a megtévedt fiatalembert Friedländerné és Hansel a felje-

lentést vissza is vonták. Szalogné pedig kijelentette, hogy Kordis csak bosszúból ültette ki a kamrárt, mert nagyon szerelmes volt a leányába. A törvényszék a szerelmes Kordis leírát három havi fogságra ítélte. Az ítélet jogerős.

Felhívás!

Miután a kifizetési előmunkálatokkal nem tudtam elkészülni, szonkivül hivatalos úgyból kifolyólag néhány napra a városból eltávozom, értesítem az érdekelteket, hogy a kifizetéseket f. hó 3., 4. és 5-ről el kell halasztanom f. hó 15-ig.

Debrecen, 1919 nov. hó 3-án.

Porumbaru kapitány,
a VI. Rekviráló Bizottság vezetője

Arany János-utca 2.

HIREK.

— **Megkezdődnek a vizsgálatok a Műgyetemen.** Budapestről jelentik: Huszár Károly vallás- és közoktatásügyi miniszter ma elrendelte, hogy a vizsgálatok és a szigorlatok a Műgyetemen újból elkezdődjenek. A vizsgálatok megtartásáról és a jelentkezés rendjéről a Műgyetem tanácsa fog intézkedni.

— **Hová lettek a szerszámok?** A volt magyar katonai alakulatok és katonai intézmények mind fel voltak szerelve a megfelelő ipari szerszámokkal, elsősorban cipész- és szabókellékekkel. Az alakulatok feloszlása és az intézmények megszűnése után ezeknek a ma rendkívül értékes szerszámoknak nagyrésze eltűnt. Márk Endre főispán most elrendelte ezeknek az eltűnt szerszámoknak a felkutatását és összeszedését.

— **Jóteknonyóú sorsolás.** A konfirmált lányok szövetsége november 3-án kézimunka sorsolást tart. A kézimunkákat a tagok maguk készítették. A sorsolás nem nyerészkedési célból történik, mert minden kibocsátott sorsjegy nyer. A befolyó összeg háromnegyed részét szegény gyermekeknek ci-

póval és ruhával való ellátására, a megmaradó részt a szövetség könyvtárának gyarapítására fordítják. — Baltházár Dezső püspök, mint a szövetség elnöke, fölkérte Márk Endre főispánt, hogy a sorsolást a pénzügyminiszter helyett engedélyezze. A főispán az engedélyt megadta.

— **Eljegyzés.** Klein Izidor (Hajduböszörmény) eljegyezte Braunstein Margitát (Hajdubárház). Minden külön értesítés helyett.

— **Hirdetmény.** A körélemezési ügyosztály tudomására hozza a lisztkönyvvvel ellátott lakosságnak, hogy az időlegesen bekövetkezett liszt hiány miatt a heti lisztadag fele adható ki. A kereskedők, pékek ennek megfelelően kapták meg a lisztet. A heti lisztadag fele később lesz kiadva. A lisztkönyvek e hétre szóló szelvényei, melyekre liszt nem adható ki, érvényesek maradnak. Debrecen, 1919 november hó 4.

— **A debreceni Hatósági Munkaközvetítő hivatalnál** (Miklós u. 23 sz. a.) foglalkozást keres: Szakmunkás: 2 gazdasági felügyelő, 2 kovács segéd, 1 bádogos, 1 gépkezelő, 1 villanyszerelő, 2 kovács gépész, 1 géplakatos, 1 áveges, 3 asztalos, 1 kocsifényező, 1 timár, 1 szijgyártó, 1 kefekötő, 1 cipész, 1 kalapos, 2 borbély, 2 könyvkötő, 1 cukrász, 1 cukrászleány, 3 sütő segéd, 1 mészáros, 1 gyógy-szerész, 6 kőműves, 1 ács, 2 szobafestő, 1 kéményseprő. Szellemi munkás: 4 tisztviselő, 5 tisztviselőnő, 8 kereskedelmi alkalmazott. Segédmunkás: 10 napszamos, 12 napszamosnő, 3 szolga, 2 házmester, 1 gazdaszony.

A következő munkakalkák kínálkoznak: Szakmunka: 4 béres, 40 erdei munkás, 1 órási segéd, 3 kerékgyártó, 1 szijgyártó, 10 szabó, 2 varrónő, 13 cipész, 50 utépitési munkás. Segédmunkások: 1 tehenész fiú, 60 építkezési napszamos, 10 építkezési napszamosnő, 1 kifizető leány, 2 kocsis, 1 gyógyszerész. Tanonc: 2 lakatos, 1 asztalos.

— **Bortermelési, borfogyasztási és hufogyasztási adók kézikönyve.** Összeállította: **Pintér István.** Ára **K**

600. Kapható: Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében Piac-utca 34.

— **A zsidó közönség figyelmébe!** A vidéki zsidó egyetemi hallgatók lakást, ellátást keresnek és correpetálást vállalnak. Kérik a zsidó közönség támogatását! Megkeresések Krausz hittanár címére Deák Ferenc-utcai nagytemplom küldendők.

— **Százharminchét éves asszony.** Románia egyik havasi vidékén, fönna a masban él családjával, azaz négy kecskével egy matuzsálemi anyó. Stefanescu Konstancának hívják és 37 éves. Nemrég az amerikai vöröskereszt három tagja kereste fel a nagyöreg asszonyt. Kifogástalan egészségben találták, nyugodtan himzett a kecskéi között. Mikor kérdezték, hogy mire van szüksége, azt mondta, hogy vastag gyapju harisnyára és egy kis dohánnyra.

— **Szállítás a demarkációs vonalon túl levő területeiről.** A bukaresti kereskedelmi kormány megkeresésére elvi hozzájárulást adta ahhoz, hogy azok a debreceni lakosok, akiknek a demarkációs vonalon túl saját birtokukon, saját tulajdonukat képező terményeit és egyéb közgazdasági cikkeik (bor, zöldség, fa, állatok, stb.) vannak, azokat a vámvonalon keresztül ideszállíthassák. Felhívom az érdekelteket, hogy f. hó 6-án csütörtökön délig a városi lisztirodában (Caspó-u. 15.) jelentsek be, hogy a fentiek szerint honnan, mit és milyen mennyiségben kívánnak Debrecenbe szállítani. A szállítási engedélyt a minisztérium a jelentkezés alapján együttesen és egyszerre fogja kiadni. Megbizottam a célból e hó 7-én Bukarestbe utazik. A szállítási engedélyek díjára és eljárási költségekre a jelentkezéskor két pénzben a szállítandó cikkek maximális árának 5 százaléka előre lefizetendő. Debrecen, 1919 nov. 4. Közelemezési ügyosztály. Zöld, tb. tanácsnok.

— **Haase haldoklik.** Berlinből táviratozzák, hogy Haase haldoklik. Az orvosok semmi reményt sem fűznek a képviselő életének megmentéséhez.

— **Elveszett a Ferencz József ut (Piac-u.) 49. sz. háztól a kiatemglomig vezető gyalogjárón egy fekete róka (skungs) bőre, a megtaláló nagy jutalomban részesül.** Főirat Odőné, Széchenyi-utca 13. sz. I. emelet.

— **Francia divatlapok nagy választékban érkeztek és kaphatók Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében Piac-utca 34.**

— **Sándor Aladár és fivére fogászati és fogtechnikai laboratorium Széchenyi-utca 23.**

— **Legújabb szabású haskötők, melltartók kaphatók Goldstein Karolinánál Miklós-utca 5.**

— **Divat Szalon és »Elite« legújabb száma kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.**

— **Legnagyobb szőszáru üzletemet Szent Anna-u. 3. alól Piac-utca 4. szám alá helyeztem.** Végh Gyula.

— **Női, férfi- és gyermek-kötött és trikókeztűk nagy választékban Vitáriusnál, Piac-utca 16.**

— **Kereskedők és sütők figyelmébe!** Gschwindt-féle tiszta szeszélesztő bármilyen mennyiségben mindennap kapható. **Krausz Testvérek** Piac-utca 60.

— **Üvegpapír, cigarettahüvely, Cerzsin mécses és pipere-szappanok nagyban és kicsinyben Gyémánt Géza és Tsa cég-nél Piac-utca 58.**

FOGÁSZATI MUTEREM
Schusztar Ferenc Vár-utca II. szám alatt.

— **Brüll és Kollin fogmó-termet áthelyezte Piac-utca 72. szám alá, Deák Ferenc-utca sarok.**

SZINHAZ.

SZINHAZAK MŰSORA.

Csokona színház:

Szerda: Délután: Ifjusági előadás. Biboros, színmű. Este: C) bérlet. Férj vadászni jár, piros-színlappos bohózat.

Csütörtök: Délután: Népszere előadás. Faluroszka, népszínmű. Este: A) bérlet. Szép Heléna, operett.

A prágai lovag.

Írta: Allan Scott. (6)

Nem bírta már el a szörnyű víziókat. Szétpattanásig feszült minden idege, látnia kellett Sylvit.

Az orvos készségesen beleegyezett, hogy mint asszisztensét magával viszi.

Délután volt, Shrubek mesternek ép el kellett menni hazulról, a családok gondjaira bízta beteg feleségét, miután előbb már népeig nem mozdult el a beteg ágya mellől.

Sylvia eszméletlenül feküdt a csipkés párnákon. Szőke feje a hűfőhöz keretben olyan volt, mint egy meleg kéz festette pastel. Arcán a láz rózsái pirosoltak és néha-néha nyugtalanul mozdult meg teste a selyem paplan alatt.

Az orvos aggódva nézett rá és az érverését figyelte.

Jaroslav meredt szemekkel egyre az asszony ajkát nézte, mintha mozogna. Hátha lázalmában együtt van vele és beszélgetnek. Hisz oly régen nem voltak együtt és oly sok volna a mondanivaló. Egyszer vértelen ajkát nézte, hátha szól valamit. Mintha sóhajos szavak röppenének róla, mintha azt mondaná: édes Jaroslav. Szeretted volna leborulni és zokogni, vesztőül keservesen, végnélküli zokogni. Mit nem adott volna, az életét is, ha Sylvia felnyitja a szemét. Csak egy pillanatra, egy futó pillanatra, hogy lássa, ki van itt. Hogy eljött utána a halál kapujába visszahívni, visszacsálni, erővel, kézzel visszahuzni a piros életbe.

Egész testében remegett és nyomorultnak, legyezőltnek, hitvány senkinek érezte magát, hogy most, most nem tud segíteni. Ah itt gyáván és bambán és tétlenül nézi a félhalott ass-

zonyt és csak feltörő könnye van számára, mint gyenge asszony-népnek. Mivére erős férfi hát, ha a halál csontkezeit sem tudja megfogni. Mivéből férfi és mivéből van? Izkre szeretne volna tépni birtelen saját magát, hogy miért oly tehetetlen.

Majdnem önkívületben volt. Az orvos megfogta a karját és vitte ki magával. Az előszobában a fölébe sugta:

— Tul van a veszélyen.

IV.

Minden városnak megvan a maga különös sajátossága és nem tévedünk, ha Prágát a barna sör városának nevezzük. Szőkek az asszonyai és barna a sőre.

Ha meg akarod ismerni Prága lakosságát, menj el a Flecuba. Hogy mi a Flecuba? Prágai ember kikacagna, ha azt a naiv kérdést tennéd fel neki. A Flecuba a legelső sörháza Prágának. Mit,

sörház? Sörtelep. Öreg, zegzugos, sötét háztömb, amelyben a sör születik és meghal. Ebben a házban gyártják és el is adják a sört. Van vagy öt-hat ivóterme. Földszinten is, emeleten is, elszórva itt is, ott is. És egyetlen árnya a sör. Ennivalót, szalonát, hideg csirkét, szafaládét papírho csomagolva hozol magaddal. Kést is és ha villával szeretsz enni, villát is. Sőt is. Reket, savanyubabot, apró süteménykéket házaló rajok kínál-mak. A Flecuba csak arra kíváncsi, hány krigli sört iszol. De azt sem kérdi meg. Aki előtt tres krigli áll, az azt jelenti, hogy tele kell tölteni. Miért is ne? Nyolc krajcár egy krigli jó barna sör, bolond lenne, aki tizig-huszig megállana. Prágai ember nem is igen áll meg félton. Hiszen sört nem inni anyai mint nem éini.

Hát ez a Flecuba.

(Folyt. köv.)

Vasárnap: Délután: Tal a nagykrivánon, operett. Este: Vig-özvegy, operett.

Visszatérés

Szardán: Kis gróf, operett. Csütörtökön: Csókpirulák, piros-szinlappos bohózat. Pénteken: Csodagyermek, piros-szinlappos bohózat. Szombat: Délután: Kis gróf, operett. Este: Doktor ur, vígjáték. Vasárnap: Délután: Csizmadia, mint kísértet, vígjáték. Este: Doktor ur, vígjáték.

A színházi iroda hírei.

Honthy, Járai, Szigeti, Heltai a Kis grófban. Csütörtöktől egész héten játsszák a Csokonai-színházban. — Csókpirulák, Csodagyermek, Doktor ur. A bohózat iradalm legkacagatóbb darabjai dominálják a Vigszínház e heti műsorát. Csak felnőtteknek. — Világítási mizéria folytán elmaradt Csizmadia mint kísértet, gyermekelháadás szombaton lesz a Csokonai-színházban. — Terike. Földes Imre bájos vígjátéka bemutatója hétfőn lesz a Csokonai-színházban. — A budapesti Belvárosi színházban csütörtöktől lesz a »Terike« 100-ik előadása. — Szép Heléna az Ocskay-párral. Hétfőn kerül színre a Vigszínházban.

Olga Desmond a híres táncosnő főszerrelésével Egy táncosnő kálváriája című 3 felvonásos drámát, ezenkívül egy két felvonásos vígjátékot Kaland az állomáson mutat be ma az Uránia. Előadások 6 és 8 órákor.

Az Apollóban ma, szardán két sláger kép van műsoron. Szerdekényi Anna A vágy című három felvonásos szimbolikus képe Poór Lillyvel a főszerpban és a Fekete kakas című rendkívül kacagató három felvonásos vígjáték. Előadások 4-6 és 8 órákor.

Fehér osaládi műsor az Arany Bika Mexi Varietében. A színház fűtve van. Előadás kezdete fél 9 órákor.

SPORT

Triál mérkőzés

Még csak pár hete, hogy megalkult a M. L. Sz debreceni kerülete és már is szép sport programot állított össze vasárnapra a sportkedvelők közönségnek. Tudvalevő dolog, hogy Debreczenben jelenleg 6 sport egyesület működik. Ezeket sorsolás útján 2 részre osztották és a kisorsolt 3-3 egyesületnek legjobb játékosaihoz összeállított válogatott csapat fog szembeállni egymással az ügértéri sport telepen. A DTE—DMTK—DEAC csapatából az összeállításnál a következők jöhetnek számításba: kispus Szabó vagy Szántó; hátvéd Fejér, Glatz, Csáki; halvesorba Csillag, Simon, Gerő, Ökrös I; csatársor Fodor, Övrös, Sztory, Keiser, T. Nagy, Weinstein. A DKASE—DVSC—Makabea SC ből alakítandó csapatnál a kapuba Petrucz; hátvéd Fried II, Bertók; halvesor Zöld, Kereszturi, Kohn, Megyeri; csatársor Krohn, Poljanetzky I, Szolárszki I, Némef, Deutsch, Fried

II, Poljanetzky II. jöhetnek számításba.

Birkózás. A DKASE vezetősege felkéri összes birkózóit, hogy szardán este 6 órákor az Arany királynő külön termében trainingen okvetlen megjelenni szíveskedjenek.

Földessy, Magyar football évkönyve 1919—20 évré, ára K 15.40 A »Magyar Labdarugók Szövetsége« szabályainak évkönyve, ára K 17.60 »Futballbíró a mel-lényzsebben« játékszabályok és módosított szabálymagyarázatok évkönyve, ára K 8.80. Kap-hatók: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r. t. könyvkereskedésében Piac-u. 34.

Horovitz és Friedmann fűszer- és csemegeüzletébe Piac-utca 10. mindennemű friss csemegeárak érkeztek.

Cozmetikai intézetemben fiatalos, csodaszép úde arabéri nyerhet. 10 nap alatt eltávolítok mindentel teinhibát u. m. szep-lőt, májfoltot, mitessert, pattanást, szemölcsöt, ránc-, hikasos- és petyhüdt-bört, orr- és arcvörösséget. Hajszálka-kat arc, mell és karól legrovidebb idő alatt villannyal végleg kiirtom. Továbbá saját készítményű krémek, poudert, hajszókitő, kebelkrém, hajjeltávolító szer. Arcmasszage jutányos bérletben kapható.

Debrecen, Széchenyi-u. 16.

Kohn Helén kalap-szalonzába bécsi modell-kalapok érkeztek, hol velour, filc és bársony kalapok festése és formálása 8 nap alatt készül. Piac-utca 79., az udvarban.

Győri és Béli

fűszer és csemege-kereskedők ajánlják dusan felszerelt áruikat a tisztelt vásárlók közönség szives figyelmébe.

Debrecen, Egyház-tér 3. sz.

15 éve fennálló műbutor iparvállalatomat ismét megnyitottam.

Finom modern műbutorokat jótállás mellett napi áron készítek. Kovács Gyula műasztalos, Darabos-utca 17. szám. (Saját ház.)

Mustot, ujborkat

veszünk és ajánljuk kiváló minőségű borainkat legolcsóbb napi áron.

FRIEDLÄNDER TESTVÉREK Széchenyi utca 29.

APRÓ HIRDETÉSEK.

POSTA

»Megértő-Ba álsz« Miért nem jött el a jelzett helyre? Levél ment részére a kiadóba, kérem sürgősen átvenni.

»Érdekes egy« sürgős levele van.

Biztos exzisztenciájú fiatal gazdasz azonnal házasságra lépne jómódu 25—28 év közötti özvegyvel. Levéletei, »Arany kalász« jellegre e lap kiadójába kérek.

21 éves, magas, barna leány megismerkedne jobb iparossal, vagy kereskedővel, kinek nőülésre komoly szándékai vannak. Csak komoly és feltétlen megbírható választ kérek »Zs. 21.« jellegre a kiadóba.

VEVŐK

Vesszek és adok el mindenféle ékszert, aranyat, ezüstöt és drága kőveket. Krámer József, József kir. herceg-utca 3.

Perzsa szőnyeget ventek. — Cim a kiadóban.

Szépirodalmi könyveket jó állapotban levőket veszek. Cim a kiadóhiva-talban.

ELADÁS

Eladó házhelyek: 200—300 négyszög-öles területek Sámsoni-utca fronttal, Vilmos-laktanya mellett. Értekezhetni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Lurton cipőkrém-viaszk nagyban és kicsinyben Csillag, Bádogos-utca 1.

Eladó egy meleg, rövid, ősi férfi ka-bát. Értekezhetni Teleki-u. -26.

Eladó egy jókarban levő nagy masszív antik ebédlő kredenc. Bika bérház II. em., 2. ajtó délután 1-től 2 ig.

Divatos zöld bársony női ruha eladó. Cim a kiadóhivatalban

Eladó egy 13x18 fényképezőgép 2 dupla kazettával Székely-utca 17.

Különszántóföld, hét és fél hold, közvetlen a város mellett, szabad kéz-ből eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Saját készítményű gyermekcipők ismét vannak raktáron minden számban, ugyancsak női, férfi-és iskola-cipők. Mérték utáni cipőt rövid időn belül izlésesen készit Weidner utóda Bathány-utca 6.

Hivatalos és magán bélyegzőt gyorsan készit HERCZEG Simonffy-utca 5. sz. Telefon 658.

Az összes iskolákban használt tankönyvek megérkeztek és kaphatók Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében, Piac-utca 34.

Eladó a Simonffy-utca 2. számú bér-házban lévő kavéméresi helyiség fel-szerelése: jégszekrény, krondene edények, képek, asztalok, székek stb. Eladó egy vaskályha, egy átmeneti férfi kabát, egy ócska varrógép Mic-les utca 13.

KERESLEK

Aranyat-estétől magzs árban veszek Schiffmann ékszerész, Piac-utca 67.

Intelligens német leány állást keres gyermek mellé. Ajánlatot a kiadóba kér »Korrekt« jellegre.

Házmostarnak keresek olyan házasa-rát, kinek jelenleg 1 szoba-kony-hás rendez lakása van a Széchenyi és Kossuth utcáktól a vasutig el-terülő városrészen, melyet elcse-rélne házmasteri lakással. Cim a kiadóhivatalban.

Tanulóleányok és fiúk nyomdánkban és könyvkötészetünkben felvételnek

Piac gyermek ruha varrásához értő bási varrózó keresetlek Málus-u. 13.

Tanuló felvétetik Grünberger és Glück fűszer-ágykereskedésébe.

VEGYES

Román nyelvre írok és fordítok bármi-féle kérvényeket Ogonovszky, Kos-suth-utca 11. sz., Dr. Ballay-iroda.

Polgári és elemi iskolai tanulókat elő-készítek és korepetálok. Zongorában kezdőknek pontos oktatást nyujtok. Cim a kiadóhivatalban.

Román nyelven kérvényeket készítek, Schwarz, Széchenyi-u. 31.

Fehérnemű, gyermekruhavarrás, mo-dern harisnyafeljelés vagy bármilyen kézimunka jutányos áron készül Oszpó u. 33

Román nyelvre mindenféle kérvénye-ket írok. Halmovits, Piac-utca 80. sz.

Angol és olasz órákat ad külföldön járt egyetemi hallgató. Bővebbet Aczel könyvkereskedésében.

Fuvarozást

ugy stráfszekérrel valamint kocsival helyben és vidékre olcsón elvállal

BLUM, Hatvan-u. 34.

Idegen írók újabb könyvei:

- Laf Cadiv, Hindu legendák és talmud mesék. . . K 13-20
Heller, Collimus kalandjai kötve . . . 11—
Galdos, Liseri Cordia . . . 22—
Dosztojevszky, Szegény emberek . . . 13-20
Marés, Lilli házassága . . . 17 60
D'Annunzio A halál diadala . . . 30-80
D'Annunzio, Talán igen, talán nem . . . 30 80
Bronte, A loyoodi árva, 2 kötet . . . 55—
Zemlak Semene, A kan-esuka . . . 22—
Upton Sinclair, Parázna pénz . . . 22—
Zapolka, Kísértetek . . . 22—

Kaphatók: Hegedüs és Sándor, irodalmi és nyomdai részvény-társaság könyvkereskedésében, Piac utca 34.

Felölös szerkesztő: DR. HEGEDÜS LORÁNT. Kiadó: HEGEDÜS ÉS SÁNDOR irodalmi és nyomdai részv.-társ.

Cenzurat de Sublocotenentul Horia.